

Vienlīdzīgo teikuma locekļu izmantošana savā tekstā

1. uzdevums.

1.1. Izlasi fragmentu no vācu rakstnieka Gerharda Holca-Baumerta grāmatas “Alfons Trīcvaidsiņš”!

Iesnas

Jutu, ka man būs iesnas. Vai tās būs lielas vai mazas iesnas, arī to es labi zināju. Kad mazās, – es nepārtraukti šņaukājos, cits nekas nav. Šoreiz laikam būs lielas. Katru reizi, kad šņaudījos, galvā nozvanīja kā kuģa zvans. Acis asaroja kā meitenei, kurai atņemta lelle. (..)

Ceturtdienas vakarā manas iesnas šķita pietiekami lielas. Skaļi nošķaudījos un šņaukājos kā rūcošs lācis.

– Zēn, – māmiņa līdzjūtīgi sacīja, – tu jau rej kā slims šunelis. (..) Vai nebūtu labāk, ja tu mazliet atgultos, Alfi?

Man patiesībā nebija nekāda prieka gulēt. Bet es tomēr apgūlos, jo domāju par matemātikas kontroldarbu. Gulēju uz dīvāna biezu, asu šalli ap kaklu un izēdu veselu puskārbiņu mentola pastilu. Katru reizi, kad māmiņa pienāca un manī paskatījās, nopūtos. (..)

– Klausies, – tētis klusu runāja ar māmiņu, – zēnam ir nelielas iesnas, kādas šajā laikā parasti dabū; nevajag viņu tā tuntuļot kā smagu slimnieku.

Šņaudījos un klepoju, lai manā galvā zvanītu visi zvani. (..) Tētis to dzirdēja, bet nemaz nepaskatījās.

– Temperatūras nav, kakls nesāp, nevajag viņu ieslodzīt. Laukā svaigā gaisā viss pāries.

1.2. Sameklē pasvītrotajos teikumos vienlīdzīgus teikuma locekļus! Iekrāso tos!

1.3. Nosaki vienlīdzīgo teikuma locekļu vārdšķiru!

1.4. Apvelc saikli, kurš saista vienlīdzīgus teikuma locekļus!

1.5. Izpēti vienlīdzīgo teikuma locekļu shematiskos apzīmējumus! Atrodi katram tekstā pasvītrotajam teikumam atbilstošo apzīmējumu!

1) V1 vai V2

4) V1 un V2, un V3

2) V1 un V2

5) V1 vai V2, vai V3

3) V1, V2

6) V1, bet V2

2. uzdevums.

Katram vienlīdzīgo teikuma locekļu shematiskajam apzīmējumam izdomā savu piemēru!
Īpašu uzmanību pievērš iepriekš neizmantotajiem apzīmējumiem!

1) V1 vai V2 _____

2) V1 un V2 _____

3) V1, V2 _____

4) V1 un V2, un V3 _____

5) V1 vai V2, vai V3 _____

6) V1, bet V2 _____

3. uzdevums.

Turpini teikumus par valodu pasauli! Izmanto iegūto informāciju un vienlīdzīgo teikumu locekļu shematiskos apzīmējumus!

• Interneta vārdnīcā es izpētīju (V1 un V2) _____

• Lietuviešu valoda ir (V1, bet V2) _____

• Interneta vietnē *Lingvopēdija* es noskaidroju, ka latviešu valodā runā (V1 un V2, un V3)

• Latviešu valodā ir trīs dialekti: (V1, V2 un V3) _____

• Es gribētu iemācīties (V1 vai V2, vai V3) _____

4. uzdevums.

Izveido atgādni par vienlīdzīgiem teikuma locekļiem, izmantojot iepriekšējo uzdevumu veikumu!

Atgādne

Pieturzīmes teikumos ar vienlīdzīgiem teikuma locekļiem

5. uzdevums.**5.1.** Saliec ar krāsainu rakstāmrīku pieturzīmes teikumos!

- Baltu valodu grupā ir latviešu lietuviešu prūšu valoda.
- Latviešu valodas alfabētā ir 12 patskaņi un 10 divskaņi un 26 līdzskaņi.
- Latviešu valoda ir skaista bet sarežģīta.
- Cilvēki valodu izmanto informācijas iegūšanai vai informācijas nodošanai.
- Sazināties cilvēki prot ar vārdiem un žestiem.
- Mūsdienu skolēniem skolās ir iespēja mācīties angļu valodu vai vācu valodu vai franču valodu.

5.2. Sagrupē teikumus tabulā pēc vienlīdzīgo teikuma locekļu shematiskajiem apzīmējumiem!
Katram šim apzīmējumam kā piemēru izdomā un uzraksti savu teikumu!

Liek komatu	Neliek komatu
V1, V2 <i>Tavs piemērs.</i> _____ _____ _____	V1 vai V2 <i>Tavs piemērs.</i> _____ _____ _____
V1, bet V2 <i>Tavs piemērs.</i> _____ _____ _____	V1 un V2 <i>Tavs piemērs.</i> _____ _____ _____

Liek komatu	
V1 un V2, un V3	V1 vai V2, vai V3
<i>Tavs piemērs.</i> _____	<i>Tavs piemērs.</i> _____
_____	_____
_____	_____

6. uzdevums.

6.1. Uzraksti ieteikumus Alfonam, ko vajadzētu darīt, lai viņš labāk justos! Ieteikumos iesaisti vienlīdzīgus teikuma locekļus!

6.2. *Strādā pāri!* Iedod savus ieteikumus izlasīt klasesbiedram! Apkopojiet interesantākos/ noderīgākos ieteikumus! Pievērsiet uzmanību pieturzīmju lietojumam starp vienlīdzīgiem teikuma locekļiem!

7. uzdevums.

7.1. Izvērtē savas zināšanas par vienlīdzīgiem teikuma locekļiem!

Nr.	Apgalvojumi	Zinu un protu	Vēl jāmācās	Man ir grūtības ar šīs prasmes apguvi
1.	Es zinu, kas ir vienlīdzīgi teikuma locekļi.			
2.	Es saskatu teikumā vienlīdzīgus teikuma locekļus.			
3.	Es saskatu teikumā saikļus, kas saista vienlīdzīgus teikuma locekļus.			
4.	Es protu izskaidrot, kā jāliek pieturzīmes teikumos ar vienlīdzīgiem teikuma locekļiem.			
5.	Es pats veidoju tekstu ar vienlīdzīgiem teikuma locekļiem un lieku pieturzīmes atbilstoši nosacījumiem.			

7.2. *Strādā pāri!* Uzklasi klasesbiedru! Ko viņš zina un prot, kas viņam vēl jāmācās un kādas ir grūtības, apgūstot tematu par vienlīdzīgiem teikuma locekļiem!